

OLA în grupa mijlocie

Curs de educație preșcolară (4 – 5 ani)

Resurse didactice pentru profesori

Sugestii de psihologie preșcolară

art

Klett

Cuprins

Pachetul Ola în grupa mijlocie	4
Planificare tematică anuală.....	5
Sugestii de activități desfășurate cu preșcolarii	
• Săptămâna 17	6
Fișa nr. 81.....	8
Fișa nr. 82.....	10
Fișa nr. 83.....	12
Fișa nr. 84.....	14
Fișa nr. 85.....	16
<i>Activitate facultativă:</i>	
Ziua gumei de mestecat.....	18
• Săptămâna 18	20
Fișa nr. 86.....	22
Fișa nr. 87.....	24
Fișa nr. 88.....	26
Fișa nr. 89.....	28
Fișa nr. 90.....	30
• Săptămâna 19	32
Fișa nr. 91.....	34
Fișa nr. 92.....	36
Fișa nr. 93.....	38
Fișa nr. 94.....	40
Fișa nr. 95.....	42
• Săptămâna 20	44
Fișa nr. 96.....	46
Fișa nr. 97.....	48
Fișa nr. 98.....	50
Fișa nr. 99.....	52
Fișa nr. 100.....	54
• Săptămâna 21	56
Fișa nr. 101.....	58
Fișa nr. 102.....	60
Fișa nr. 103.....	62
Fișa nr. 104.....	64
Fișa nr. 105.....	66
• Săptămâna 22	68
Fișa nr. 106.....	70
Fișa nr. 107.....	72
Fișa nr. 108.....	74
Fișa nr. 109.....	76
Fișa nr. 110.....	78
<i>Activitate facultativă:</i>	
Ziua oamenilor pistruiți.....	80
• Săptămâna 23	82
Fișa nr. 111.....	84
Fișa nr. 112.....	86
Fișa nr. 113.....	88
Fișa nr. 114.....	90
Fișa nr. 115.....	92
• Săptămâna 24	94
Fișa nr. 116.....	96
Fișa nr. 117.....	98
Fișa nr. 118.....	100
Fișa nr. 119.....	102
Fișa nr. 120.....	104
• Săptămâna 25	106
Fișa nr. 121.....	108
Fișa nr. 122.....	110
Fișa nr. 123.....	112
Fișa nr. 124.....	114
Fișa nr. 125.....	116

Pachetul *Ola* în grupa mijlocie include:

1. un set de materiale pentru copii

- ▶ patru volume de fișe de lucru pentru copii, dintre care volumele 1 și 2 se pot folosi în semestrul I, iar volumele 3 și 4 se pot folosi în semestrul al II-lea
- ▶ un caiet de exerciții grafice suplimentare

2. un set de materiale pentru cadrele didactice

- ▶ patru volume de resurse didactice pentru profesori (aferele celor patru volume cu fișe pentru copii) care conțin planificări, diverse sugestii de jocuri și activități pentru preșcolari, precum și sugestii ale psihologului cu privire la modul de rezolvare a problemelor
- ▶ 22 de planșe didactice color
- ▶ 10 modele de diplome de participare la zilele speciale
- ▶ marioneta Ola

PLANIFICARE TEMATICĂ ANUALĂ

GRUPA MIJLOCIE

Săptămâna	Tema anuală	Tema proiectului	Subtema	
► SEMESTRUL I ◀				
Volumul 1	S1	Evaluare inițială		
	S2			
	S3	Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?	Prietenia	► Am revenit din vacanță
	S4		► Din nou la grădiniță	
	S5	Când, cum și de ce se întâmplă?	Timp- anotimp	► Prietenul meu
	S6			► Ola și prietenii ei
	S7	Cine sunt, suntem?	Săptămână independentă	► Vreme de toamnă
	S8			► Dulceața toamnei
Volumul 2	S9	Cum este/a fost și va fi aici pe Pământ?	Săptămână independentă	► Sănătos de mic
	S10			► Hai la joacă afară!
	S11			► Apa, picătura vieții
	S12	Când, cum și de ce se întâmplă?	Anotimp	► Fericit în România
	S13	Când, cum și de ce se întâmplă?	Timp- anotimp	► Mă joc cu iarna!
	S14	Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?	O lume minunată	► Darurile iernii
	S15			► Sărbătorile iernii
	S16	Cine sunt, suntem?	Săptămână independentă	► În lumea poveștilor
► SEMESTRUL AL II-LEA ◀				
Volumul 3	S17	Când, cum și de ce se întâmplă?	Prietenii necuvântători	► Poftiți la carnaval!
	S18			► Sărbătoarea bunicilor
	S19	Când, cum și de ce se întâmplă?	Săptămână independentă	► Prieteni din ogradă
	S20			► Prieteni din pădure
	S21	Când, cum și de ce se întâmplă?	Timp- anotimp	► La revedere, iarnă!
	S22	Când, cum și de ce se întâmplă?	Săptămână independentă	► Zvon de primăvară
	S23	Cine și cum planifică/ organizează o activitate?	Hărnicuți și hărnicuțe	► Parfumul primăverii
	S24			► Zbor-călător
S25	► Viața la fermă			
Volumul 4	S26	Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?	Săptămână independentă	► Viața la oraș
	S27			► Micul ecologist
	S28	Când, cum și de ce se întâmplă?	Întâmplări la firul ierbii	► Sărbătoarea Paștelui
	S29			► Am grijă de mine!
	S30			► Harnica albină
	S31	Cine sunt, suntem?	Săptămână independentă	► În lumea insectelor
	S32			► Ce văd prin fereastră
S33	► Jocuri vechi și noi			
				► Joc și joacă
				► Pregătiri de vacanță

Tema proiectului:

Prietenii necuvântători

Tema anuală de studiu:

Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală:

Prieteni din ogradă

Resurse:

Ola în grupa mijlocie. Semestrul 2. Volumul 3; jocuri de masă, cuburi de construcții, acuarele, pensule, foi de desen, creioane, hârtie glasată, lipici, imagini cu animale domestice, hrana acestora, puii, mulaje de animale domestice, planșele 13 și 14.

Ziua	Interval orar	Activități de învățare ¹
Luni	8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect² ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Momentul poveștilor ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): Ghicitori cu animale din ogradă – planșele 13 și 14
	9 – 11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Știință: Drumul pisicii (labirint) – Fișa 81, ex. 3; Gheme colorate (culori și forme) – Fișa 81, ex. 2 ▶ Joc de rol: De-a fermierul ▶ Artă: Chipul pisicii (modelaj)
	11 – 12	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DȘ/Cunoașterea mediului: Animalele domestice (lectură după imagini) – Fișa 81, ex. 1 <ul style="list-style-type: none"> • Sugestie de activitate integrată: Aventuri în ogradă (DȘ + Artă) ▶ Joc distractiv: A cui este vocea? ▶ Joc de mișcare: Câinele ciufulit
	12 – 13	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Marți	8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Momentul poveștilor ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): Aș vrea să am ca animal de companie un/o ...
	9 – 11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Știință: Formăm perechi – Fișa 82, ex. 1 ▶ Bibliotecă: Drumurile animalelor (exercițiu grafic) – Fișa 82, ex. 2 ▶ Artă: Ferma (machetă)
	11 – 12	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DLC: Cum vorbesc animalele? (memorizare) <ul style="list-style-type: none"> • Sugestie de activitate integrată: Prietenii necuvântători (DLC + ALA) ▶ Joc cu text și cânt: Țăranul e pe câmp ▶ Joc distractiv: Puii la mamele lor
	12 – 13	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)

Miercuri	8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Momentul poveștilor ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): <i>Animale și puii lor</i> (denumiri)
	9 – 11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Artă: <i>Pisica</i> (desen) – Fișa 83, ex. 1 ▶ Știință: <i>Pisici și umbre</i> – Fișa 83, ex. 2
	11 – 12	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DȘ/Activitatea matematică: <i>Unde stau animalele?</i> (poziții spațiale – joc didactic) ▶ DPM: <i>Întrecere sportivă: Întrecerea cățeilor</i> (alergare printre obstacole, săritură în lungime) ▶ Joc distractiv: <i>Telefonul mut</i> ▶ Audiție: <i>Bunicul meu o fermă avea</i>
	12 – 13	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Joi	8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Momentul poveștilor ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): <i>A cui este hrana?</i>
	9 – 11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Știință: <i>Joaca pisicilor</i> (poziții spațiale) – Fișa 84, ex. 1, 2 ▶ Construcții: <i>Ferma animalelor</i>
	11 – 12	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DEC/Activitate artistico-plastică: <i>Animale de la fermă</i> (pictură prin ștampilare) ▶ Joc distractiv: <i>Mingea prin tunel</i> ▶ Joc de mișcare: <i>Cocoșeii și grăunțele</i>
	12 – 13	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Vineri	8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): <i>Să-mi descriu prietenul necuvântător</i>
	9 – 11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Artă: <i>Jucăria pisicii</i> (desen) – Fișa 85, ex. 2 ▶ Știință: <i>De la pui la pisică</i> – Fișa 85 ex. 1
	11 – 12	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DOS: <i>Cei trei purceluși</i> (povestea educatoarei) ▶ DEC/Educație muzicală: <i>Glasul animalelor (cântec), Tare, încet</i> (joc muzical) ▶ Joc distractiv: <i>Hai la joacă!</i>
	12 – 13	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)

¹ Organizarea activităților de învățare pe parcursul unei săptămâni este orientativă. La propunerile prezentate se vor adăuga rutine și tranziții care vizează pregătirea copiilor pentru tipurile de activități menționate în *Curriculum*, în funcție de *Programul zilnic* din cadrul *Regulamentului de ordine interioară*. Activitățile recuperatorii și ameliorative pot fi planificate în funcție de disponibilitatea copiilor.

² Conform ultimelor sugestii metodologice privind aplicarea curriculumului pentru învățământ preșcolar.

Abrevieri

- ▶ DEC – Domeniul Estetic și creativ
- ▶ DOS – Domeniul Om și societate
- ▶ DLC – Domeniul Limbă și comunicare
- ▶ DȘ – Domeniul Științe
- ▶ DPM – Domeniul Psiho-motric

Tema proiectului:

Prieteni necuvântători

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Prieteni din ogradă

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Momentul poveștilor
- ▶ Întâlnirea de dimineață:
Ghicitori cu animale din ogradă - planșele 13 și 14

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Știință: *Drumul pisicii* (labirint) - Fișa 81, ex. 3; *Gheme colorate* (culori și forme) - Fișa 81, ex. 2
- ▶ Joc de rol: *De-a fermierul*
- ▶ Artă: *Chipul pisicii* (modelaj)
- ▶ Joc distractiv: *A cui este vocea?*
- ▶ Joc de mișcare: *Câinele ciufulit*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DȘ/Cunoașterea mediului:
Animalele domestice (lectură după imagini) - Fișa 81, ex. 1
- Sugerție de activitate integrată: *Aventuri în ogradă* (DȘ + Artă)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Denumeste animalele domestice din ogradă.
- ▶ Trasează drumul pisicii spre casa ei.
- ▶ Desenează gheme care au aceeași culoare cu cele din model.
- ▶ Inițiază dialoguri privind activitatea fermierului.
- ▶ Modelează plastilina, prin mișcări circulare, de aplatizare, pentru a reda chipul pisicii.
- ▶ Recunoaște animalele domestice, hrana și puii acestora.
- ▶ Respectă regulile jocurilor.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *A cui este vocea?*

Copiii stau într-un cerc și ascultă diferite sunete înregistrate pe care le pot scoate animalele din ogradă. Ei trebuie să ghicească animalul și să îi imite mersul/vocea.

Joc de mișcare: *Câinele ciufulit*

- ▶ Educatoarea delimitează un spațiu ce va reprezenta „casa câinelui”. Unul dintre copii este „câinele ciufulit” și stă în această „cușcă”. Ceilalți copii se plasează într-un alt loc, marcat, la o distanță mai mare de „casa câinelui”, denumit „casa copiilor”. Copiii, ținându-se de mâini, se apropie tiptil de câine, recitând următoarele versuri:

„Câinele cel ciufulit

Stă cuminte, liniștit,

Doarme? Se prefăce?

Să vedem ce face

S-a culcat în cușcă.

Nu latră, nu mușcă.

Haide să-l trezim,

Ș-apoi să fugim!”

- ▶ La atingerea „câinelui” de către copii, acesta începe să latre și să alerge după ei. Copilul prins îi ia locul, iar ceilalți se întorc la „casa copiilor” și jocul se reia.

În comunicarea nonviolentă, un rol cheie îl joacă acceptarea sentimentelor proprii și ale altora. Iată mai jos câteva situații în care sentimentele nu sunt acceptate, alături de câteva observații și consecințe.

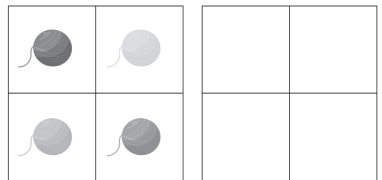
- 1. Lipsa permisiunii de a-și exprima sentimentele.** Copilul învață cum e lumea urmărindu-i pe ceilalți. Așadar, dacă în mediul său nu se vorbește despre emoții, nici copilul nu va dobândi aceste cunoștințe. E posibilă și situația în care copilul crește convins că manifestarea emoțiilor e semn de slăbiciune că, prin urmare, nu trebuie să facem asta niciodată. Dar atenție: chiar dacă adoptăm o astfel de atitudine, noi nu încetăm să simțim emoțiile respective. În practica psihoterapeutică se întâlnesc adesea cazuri de adulți care nu sunt de acord cu exprimarea sentimentelor și a căror viață este, în consecință, foarte dificilă.
- 2. Singurătatea copilului atunci când se confruntă cu sentimente dificile.** În foarte multe familii nu sunt permise sentimentele dificile (frica, tristețea, furia). Acest lucru se datorează, de cele mai multe ori, lipsei de competență a adulților care se ocupă de copil și care nu reușesc să gestioneze emoțiile acestuia. Trebuie să învățăm să facem asta pentru binele copiilor, altfel ei vor fi complet singuri când le vor înfrunta. Într-un scenariu și mai grav, copiii vor auzi că se comportă urât. Dacă un copil care plânge aude: „Nu plânge, nu s-a întâmplat nimic“, va nutri convingerea că tristețea sa e neadecvată; dacă reacția la țipătul lui e: „Nu ești cuminte“, va simți că face un lucru rău. Un exemplu care ilustrează consecințele neacceptării de către anturaj a sentimentelor și emoțiilor mai dificile ale copilului, pe care el încearcă să și le înăbușe din dragoste pentru părinți, este acela în care copiii aleg să vorbească cu anumite părți ale corpului lor când sunt furioși.
- 3. Incapacitatea de a gestiona emoțiile dificile.** Copilul nu va ști să-și gestioneze emoțiile dificile dacă nu învață de la adulți cum să facă asta. Foarte mulți copii, și chiar și adulți, sunt perfect convinși că omul trebuie să încerce să simtă doar emoții pozitive, ceea ce nu este adevărat.
- 4. Sentimentele nu vor dispărea pur și simplu.** Numeroase boli somatice sunt cauzate tocmai de faptul că nu ne dăm voie să simțim anumite emoții. Nu ne putem preface că emoțiile dispar pur și simplu din viața noastră, de aceea trebuie să învățăm să trăim cu ele. Părintele nu trebuie să facă prea multe, e suficient să stea lângă copilul care plânge, să-i permită să plângă – atât de mult cât e necesar –, să-l întrebe dacă ar vrea să-l ia în brațe – pur și simplu să-i țină companie. Pot discuta mai târziu dacă micuțul vrea s-o facă. Să le permitem copiilor să simtă ceea ce simt, să dăm dovadă de empatie și să le fim alături!
- 5. Nu ne înțelegem nici pe noi, nici pe ceilalți.** Capacitatea de a simți și înțelege emoțiile e valoroasă și ne va fi de ajutor în toată viața. Altfel nu vom reuși să ne înțelegem nici pe noi, nici pe ceilalți. Ne va fi greu să avem relații bune, pentru că, dacă nu înțelegem nici măcar ce e cu noi, nu le vom putea explica nici celor apropiați și nici nu le vom înțelege emoțiile dificile.
- 6. Viața în lumea reală.** Dacă-i permitem copilului nostru să manifeste anumite sentimente, îi arătăm și că-l acceptăm pe el ca persoană, că acceptăm viața așa cum este ea, fără înfrumusețări, fără prefăcătorie, fără să ascundem problemele sub covor.

PRIETENII NECUVÂNTĂTORI 81 Data: _____
Prietenii din ogradă

1. Încercuiește animalele care trăiesc pe lângă casa omului.

2. Desenează în partea dreaptă patru gheme asemănătoare cu ghemele din stânga.

3. Condu pisicuța către jucăria ei preferată. Marchează primul drum cu albastru, iar pe cel de-al doilea cu roșu. Care dintre drumuri este corect?

Să discutăm
Un animal de companie aduce multă bucurie în viața stăpînilor. Aceștia din urmă sînt dinor responsabili pentru sănătatea micuțului lor prieten. Mama lui doarește foarte mult o pisică. Ce responsabilități vor avea ei și familia lui?

Său deș?
— să recunoască animalele domestice.
— să deseneze conform modelului dat.
— să găsească drumul corect într-un labirint.

Am reușit!

Tema proiectului:

Prietenii necuvântători

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Prieteni din ogradă

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Momentul poveștilor
- ▶ Întâlnirea de dimineață:
Aș vrea să am ca animal de companie un/o ...

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Știință: *Formăm perechi* - Fișa 82, ex. 1
- ▶ Bibliotecă: *Drumurile animalelor* (exercițiu grafic) - Fișa 82, ex. 2
- ▶ Artă: *Ferma* (machetă)
- ▶ Joc cu text și cânt: *Țăranul e pe câmp*
- ▶ Joc distractiv: *Puii la mamele lor*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DLC: *Cum vorbesc animalele?* (memorizare)
- Sugestie de activitate integrată: *Prietenii necuvântători* (DLC + ALA)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Denumeste animalele de companie preferate.
- ▶ Formează perechi între animale și hrana lor, apreciind unde sunt mai multe/puține obiecte.
- ▶ Trasează linii frânte/curbe, pentru a realiza drumul animalelor către casă.
- ▶ Confeționează o machetă cu tema „Ferma”, asamblând și lipind elementele.
- ▶ Reproduce conținutul poeziei „Cum vorbesc animalele?”.
- ▶ Respectă regulile jocurilor.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc cu text și cânt: *Țăranul e pe câmp*

- ▶ Copiii (mai puțin unul) stau așezați în cerc. Unul dintre ei este țăranul, care se plimbă în cerc și cântă:

Țăranul e pe câmp,
Țăranul e pe câmp!
luhu, drăguța mea,
Țăranul e pe câmp!
El are o nevastă,
El are o nevastă!
luhu, drăguța mea
El are o nevastă!
Nevasta un copil,
Nevasta un copil!

luhu, drăguța mea,
Nevasta un copil!
Copilul un pisoi,
Copilul un pisoi!
luhu, drăguța mea,
Copilul un pisoi!
Pisoiul prinde șoareci,
Pisoiul prinde șoareci!
luhu, drăguța mea,
Pisoiul prinde șoareci!

Și șoarecii vor brânză,
Și șoarecii vor brânză!
luhu, drăguța mea,
Și șoarecii vor brânză!
Iar brânza-i în butoi,
Iar brânza-i în butoi!
luhu, drăguța mea,
Iar brânza-i în butoi!

- La fiecare element nou, copilul alege un alt copil (o nevastă, un copil, un pisoi etc.) care se va prinde de el și se vor plimba împreună, în cerc, cântând.

Joc distractiv: Puii la mamele lor

Se împart copiilor cartonașe ce ilustrează animale domestice adulte și puii lor. Copiii sunt risipiți în toată clasa. La semnalul educatoarei „Puii la mamele lor“, copiii se vor prinde de mâini, formând familii de animale.

Psihologul sugerează

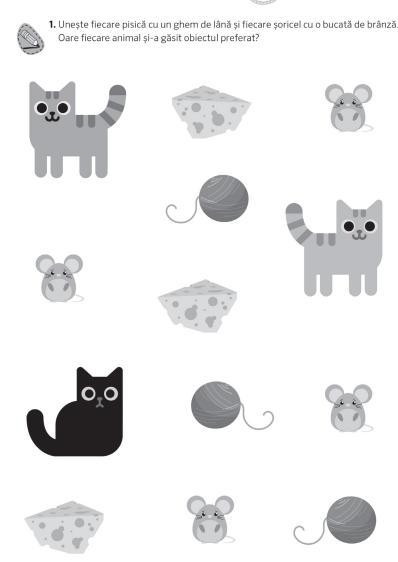
Grădinița e un loc în care copiii dobândesc numeroase abilități și competențe, între care și competențe sociale. La grădiniță vin copii cu experiențe diverse. E evident că nivelul competențelor acestor copii (ținând cont, firește, de factorii individuali) va fi foarte diferit. Acest lucru reprezintă o provocare serioasă pentru cei care doresc să-i ajute pe copii arătându-le modele de rezolvare a situațiilor problematice și a conflictelor. Educatoarea poloneză Z.A. Żuczkowska, care este și trainer în comunicarea nonviolentă, vorbește despre dialogul care trebuie să ia locul pedepselor și descrie într-un mod deosebit de precis și eficient pașii medierii între copiii aflați în conflict.

Medierea

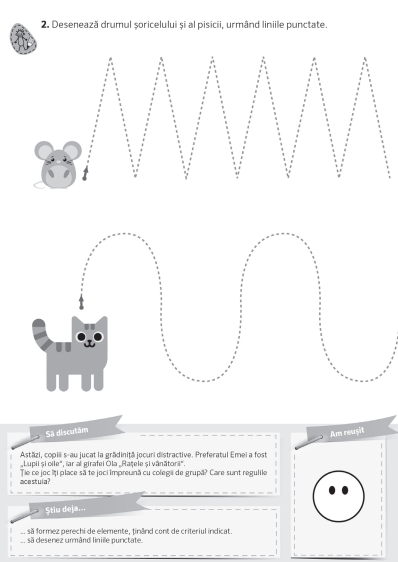
1. Ascultarea pe îndelete a fiecărui copil în parte. În această etapă nu trebuie căutate rezolvări, ci ne vom concentra asupra nevoilor. Trebuie să verificăm dacă fiecare copil a auzit ce au spus ceilalți copii. E important să rugăm fiecare copil să repete ce a auzit.
2. Elementul esențial atunci când suntem mediatori e să fim într-o relație de empatie cu copiii. Misiunea adultului nu e să ofere soluții pe care copiii să le accepte sau să le refuze. Rezolvarea trebuie să satisfacă nevoile ambelor părți; așadar, e important ca micuții să se exprime în mod activ.
3. Conflictul provoacă emoții puternice care cer să fie exprimate, deci copiii trebuie să vorbească. Când o fac, intră în legătură cu nevoile lor.
4. Uneori copiii vorbesc toți odată. În acest caz e important de aplicat principiul potrivit căruia cel care e cel mai vocal în a cere atenție va vorbi primul. Doar astfel va fi el capabil să-și asculte colegii. Copiii trebuie însă asigurați de la bun început că fiecare dintre ei va fi ascultat și va putea spune tot ce va dori.
5. Dacă adulții înăbușă exprimarea naturală a copiilor, atunci și conflictul va fi înăbușit, deci nu se vor putea dezvolta normal. Astfel, cel mai probabil, conflictul se va reaprinde în scurt timp cu și mai mare forță. Când copiii vor înțelege (cu ajutorul adulților) ce nevoi se ascund în spatele sentimentelor lor, vor găsi atât rezolvarea la toate situațiile dificile, cât și strategiile prin care vor putea să-și satisfacă acele nevoi.
6. În relațiile dintre copii se regăsesc formulări precum: „El a început“, „Eu am fost prima“. Trebuie să ne raportăm la prezent. Educatorul spune: „Nu știi cum a fost și nu pot să aflu. Aș vrea să vedem ce putem face acum.“. Fiecăruia dintre copii i se pune întrebarea: „Tu ce zici? Ce dorești?“. Uneori trebuie să revenim asupra aceluiași întrebări și să fim atenți la ce își amintesc copiii: „Tu-ți amintești că a fost așa, iar tu așa...“. E important ca fiecare copil să fie ascultat și să se poată exprima. Timpul e esențial, nu avem voie să grăbim lucrurile.

82 Data: _____

1. Unește fiecare pisică cu un ghem de lână și fiecare șoricel cu o bucată de brânză.
Oare fiecare animal și-a găsit obiectul preferat?

2. Desenează drumul șoricelului și al pisicii, urmând liniile punctate.

Să discutăm

Astăzi, copiii s-au jucat la grădiniță jocuri distractive. Preferatul Emiei a fost „Jocul pisicii” sau al grădiniței „Pisicile și vâzătorii”.

Te ce joc îți place să te joci împreună cu colegii de grupă? Care sunt regulile acestuia?

Am reușit!

Știu deja...

...să formez perechi de elemente, ținând cont de criteriul indicat.

...să desenez urmând liniile punctate.

Tema proiectului:

Prieteni necuvântători

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Prieteni din ogradă

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Momentul poveștilor
- ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): *Animale și puii lor* (denumiri)

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Artă: *Pisica* (desen) - Fișa 83, ex. 1
- ▶ Știință: *Pisici și umbre* - Fișa 83, ex. 2
- ▶ Joc distractiv: *Telefonul mut*
- ▶ Audiție: *Bunicul meu o fermă avea*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DȘ/Activitatea matematică: *Unde stau animalele?* (poziții spațiale - joc didactic)
- ▶ DPM: **Întrecere sportivă:** *Întrecerea cățeilor* (alergare printre obstacole, săritură în lungime)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Denumeste animalele și puii lor.
- ▶ Desenează, după model, pisica.
- ▶ Unește animalul cu umbra lui.
- ▶ Denumeste pozițiile spațiale ale animalelor de la fermă.
- ▶ Execută deprinderile învățate.
- ▶ Respectă regulile jocurilor.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *Telefonul mut*

Copiii se vor așeza în linie sau în cerc. Primul copil se gândește la un cuvânt, apoi îl va șopti la ureche preșcolarului alăturat. Acesta, la rândul lui, îi va șopti următorului jucător cuvântul pe care l-a auzit. Ultimul copil trebuie să spună cu voce tare cuvântul care a ajuns la el.

În momentul de față, se scrie și se vorbește mult despre problemele de concentrare ale copiilor, concentrarea fiind tratată drept o condiție a unei dobândiri eficiente de cunoștințe și deci a succesului la grădiniță și, mai apoi, la școală. Din ce în ce mai mulți copii sunt bănuți că au probleme cu concentrarea – atât de familie, cât și de educatori sau învățători. *Ce se poate cere de la un copil în ceea ce privește concentrarea, ce factori pot să o blocheze și ce factori influențează ameliorarea ei?* Studiile demonstrează că:

- ▶ un copil de 2 – 4 ani se concentrează aproximativ 5 – 15 minute;
- ▶ un copil de 5 – 7 ani se concentrează aproximativ 15 – 25 minute.

De cele mai multe ori iese la iveală că adulții au așteptări nerealiste de la copii cu privire la posibilitățile lor. Ei cred că micuții ar trebui să-și mențină atenția concentrată un timp mai îndelungat, dar în același timp foarte puțini dintre părinți dezvoltă în mod conștient această competență în rândul copiilor.

Care pot fi cauzele unei concentrări scăzute în rândul copiilor?

- 1. Lipsa obiceiurilor legate de concentrarea atenției, carență adusă de acasă.** Asupra concentrării copilului trebuie lucrat din momentul în care acesta vine pe lume (și bebelușii se pot concentra asupra unei jucării sau a unei imagini – la început sunt preferate jucăriile care antrenează cel mult două simțuri). Așadar, preocuparea părinților de a împlini doar nevoile biologice ale copilului nu este suficientă. Pentru dezvoltarea sa în ceea ce privește concentrarea, părinții trebuie să-i citească, să se joace cu micuțul, să-i arate lumea și să-l învețe competențe noi. Este important ca activitățile pe care trebuie să le realizeze să fie interesante și să-l implice.
- 2. Folosirea tehnologiei mobile timp îndelungat în cursul zilei.** Dacă, în loc să cunoască lumea, copilul se joacă pe tabletă, pe telefonul mobil etc., s-ar putea să aibă probleme de concentrare. Creierul celui mic se obișnuiește cu o stimulare foarte puternică și cu imaginile care se schimbă foarte repede, ceea ce îngreunează concentrarea atenției în viața reală. Jocul cu tehnologia modernă trebuie să fie un episod și nu activitatea principală din cursul zilei.
- 3. Privitul la televizor un timp îndelungat în cursul zilei.** Efectele descrise mai sus se vor regăsi și aici. În plus, nu este bine ca televizorul să-l „însoțească” pe cel mic „în fundal” toată ziua, în timp ce se joacă. În foarte multe case televizorul stă pornit aproape toată ziua. Sunetele și imaginile mișcătoare nu-i permit copilului să se concentreze cu adevărat asupra activității pe care o realizează. Așadar, uneori chiar mediul casei părintești îi diminuează copilului posibilitățile de concentrare a atenției.
- 4. Oboseala.** Un copil obosit nu se va putea concentra bine. Nu se pot, așadar, planifica activități care să necesite concentrarea atenției în acea perioadă a zilei în care copilul e obosit.
- 5. Problemele din viața copilului.** În aceste cazuri e evidentă scăderea atenției la copii. Prin urmare, dacă observăm o scădere a concentrării copilului, e util să ne interesăm care e situația acasă sau să verificăm dacă nu are probleme în alte domenii ale vieții care sunt importante pentru el.
- 6. Trăsături innăscute cauzate de factori organici.** Acestea necesită ajutorul unui specialist, însă în practică se dovedesc a fi destul de rare.

83 Data: _____

1. Desenează pisica în chenarul numărul 5, conform modelului reprezentat în chenarele 1-4.

1

2

3

4

5

2. Unește pisicile cu umbrelle potrivite.

Să dăruim

Ema iubeste pisicile și cărțile despre aceste animale simpatice. Cunoști o carte al căror eroi sunt animale? Spune cine sunt acestea și prezintă-le în cărțile următoare.

Am reușit!

😊

Să dăruim

... să deseneze pisici respectând indicațiile.

... să asocieze imaginile după criteriul formei.

Tema proiectului:

Prietenii necuvântători

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Prieteni din ogradă

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Momentul poveștilor
- ▶ Întâlnirea de dimineață: *A cui este hrana?*

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Știință: *Joaca pisicilor* (poziții spațiale) – Fișa 84, ex. 1, 2
- ▶ Construcții: *Ferma animalelor*
- ▶ Joc distractiv: *Mingea prin tunel*
- ▶ Joc de mișcare: *Cocoșeii și grăunțele*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DEC/Activitate artistico-plastică: *Animale de la fermă* (pictură prin ștampilare)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Recunoaște hrana animalelor.
- ▶ Așază animalele conform indicațiilor date (poziții spațiale).
- ▶ Respectă regulile jocurilor.
- ▶ Construiește ferma prin alăturarea și suprapunerea pieselor de construcții.
- ▶ Pictează animale domestice, utilizând ștampile și acuarele.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *Mingea prin tunel*

Grupa de copii este organizată pe două șiruri. Între cele două șiruri este o distanță de 3 m, iar copiii sunt așezați la 1 m unul față de celălalt, stând cu picioarele depărtate. La semnal, primul copil transmite mingea printre picioare copilului din spatele lui, care o transmite mai departe până când mingea ajunge la ultimul copil. Acesta aleargă în poziția de prim copil și continuă jocul până când redevine ultimul. Echipa care termină prima câștigă jocul.

Joc de mișcare: *Cocoșeii și grăunțele*

- ▶ Toți copiii sunt așezați în cerc. În jurul picioarelor fiecare își desenează pe sol un cerc mic reprezentând „casa cocoșelului”. În mijlocul cercului mare se desenează un cerc cu raza de 30 cm în care se pun multe „grăunțe” (hârtie creponată, mototolită).
- ▶ La comanda educatoarei de începere a jocului, „cocoșeii” aleargă spre grăunțe, iau câte una și se întorc repede să o depună în „căsuțele” lor ș.a.m.d. Înainte de începerea jocului, educatoarea fixează și timpul în care „cocoșeii” trebuie să care grăunțele în „căsuțele” lor. Când educatoarea strigă „Cocoșeii la căsuțe!” copiii își reiau locurile și se numără grăunțele. Sunt declarați câștigători „cocoșeii” care au cele mai multe grăunțe în „căsuțele” lor.

Lucrurile pe care le spunem copiilor pot și să-i dărâme, dar, din fericire, și să-i facă mai puternici, dezvoltându-le siguranța de sine. **Tot ceea ce le spunem are o însemnătate colosală**, de aceea trebuie să acordăm atenție acestui aspect și să fim mai conștienți de modul în care vorbim. Ne putem convinge cât e de important acest lucru amintindu-ne de propria noastră copilărie – aproape fiecare dintre noi poate să-și amintească o situație în care cuvintele celor apropiați ne-au rănit. Dacă enunțuri ca cele de mai jos apar în număr mare, pot avea o influență negativă asupra copilului și asupra vieții sale.

Exemple de enunțuri negative și care rănesc:

- ▶ Ai promis că vei fi cuminte. De ce ai făcut asta din nou?
- ▶ Lui mami i-a părut foarte rău când ai spus că nu vrei să te duci la mătușa.
- ▶ V-a ieșit foarte bine, chiar și Adrian a reușit.
- ▶ Tu nu ne iubești? De ce faci asta?
- ▶ Aș dori să le spui bună ziua celorlalți, ca orice om normal.
- ▶ Noi facem totul pentru tine și tu, în loc să fii recunoscător, nu ești cuminte.
- ▶ Dacă o să continui să te comporti așa, n-o să ai niciun prieten, o să vezi.
- ▶ De ce nu poți să stai cuminte, așa ca Măriuca, și sari ca o maimuță?
- ▶ Hai, îmbracă-te, numai vezi să nu dureze așa mult ca data trecută.
- ▶ Să piei din ochii mei! M-ai înfuriat atât de tare, că nu vreau să te mai văd.
- ▶ La vârsta ta, Alex deja mergea pe bicicleta cu două roți.
- ▶ Nu mai boci! Cum poți să plângi pentru așa o prostie?
- ▶ Încetează cu furia, trebuie să te stăpânești!
- ▶ Ești la fel ca maică-ta/taică-tu!
- ▶ Poftim, dacă vrei așa de tare, fă singur; numai să nu te văd dup-aia că vii la mine dacă n-o să-ți iasă.

Putem lungi lista aceasta la nesfârșit. E important să o privim într-un mod mai general și să ne gândim ce sentimente, experiențe și emoții pot genera astfel de enunțuri în mintea copilului. Trebuie să ne gândim (punându-ne în mișcare imaginația), cum am reacționa noi înșine la astfel de enunțuri dacă am fi copii. La final, este important și să ne imaginăm în ce mod ar percepe respectivele enunțuri persoanele adulte (multe dintre ele s-ar simți rănite).

84
Data: _____

1. Desenează pe masă un ghem de culoare verde, iar sub masă 2 ghemuri de culoare maro. Aplică unde dorești 3 autocolante cu pisici (vezi pagina specială de la finalul caietului). Spune unde le-ai plasat.

2. Încercuiește cu albastru pisicile de casă, iar cu galben, animalele sălbatice. Desenează în fiecare chenar tot atâtea puncte câte animale ai încercuit anterior.

Să dăruim

În următoarea vacanță, voi merge la mătușa mea, zise Ema. Oia s-a bucurat nespus de mult. Știa că Ema stătea să se joace cu pisicile mătușii sale. Prima care îi sare morou pe genunchi este pisicuța cea roșcată. Vorbește despre animalul tău preferat.

Știu deja...

...să prezint pisicile noastre.
...să desosebesc animalele de casă de cele sălbatice.

Am reușit!

Tema proiectului:

Prietenii necuvântători

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Prieteni din ogradă

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață:
Să-mi descriu prietenul necuvântător

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Artă: *Jucăria pisicii* (desen) - Fișa 85, ex. 2
- ▶ Știință: *De la pui la pisică* - Fișa 85 ex. 1
- ▶ Joc distractiv: *Hai la joacă!*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DOS: *Cei trei purceluși* (povestea educatoarei)
- ▶ DEC/Educație muzicală:
Glăsuțurile animalelor (cântec), Tare, încet (joc muzical)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Descrie animalul de companie preferat.
- ▶ Desenează o jucărie pentru pisică, utilizând instrumentele de desen.
- ▶ Lipește, în ordinea cronologică a vârstei, pisicile.
- ▶ Recunoaște personajele principale ale poveștii.
- ▶ Intonează cântecele, asociind mișcărilor corespunzătoare.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *Hai la joacă!*

- ▶ Copiii sunt așezați în perechi, față în față, cu mâinile sprijinite pe genunchi. La comanda de începere a jocului, fiecare copil bate din palme (mișcarea 1); după aceea unul bate palma dreaptă de palma stângă a partenerului (mișcarea 2); apoi bate, cu palma stângă, palma dreaptă a acestuia (mișcarea 3); în continuare bate palmele amândouă de cele ale partenerului (mișcarea 4) și în final bate din palme (ca la mișcarea 1), apoi le sprijină iar pe genunchi.
- ▶ Aceste mișcări se repetă într-un ritm din ce în ce mai rapid.

Am prezentat deja câteva exemple de enunțuri care pot avea o influență negativă asupra copilului.

Aici vom face referire la un exemplu concret – cazul unui copil care a ajuns la psihoterapie pentru că era un copil-problemă atât la grădiniță, cât și acasă. Maria era o fetiță de cinci ani care mergea la grădiniță de doi ani. Părinții au fost informați că ea își rezolvă deseori problemele în mod violent – îi lovește pe ceilalți copii sau țipă la ei. Familia considera că fetița „se comportă urât” și acasă, atât față de familie, cât și față de musafiri. În opinia părinților, era extrem de încăpățânată, întotdeauna voia să-și impună voința. Maria avea o surioară de un an, care era „complet diferită” și nu făcea nici cea mai mică problemă.

Ce a reieșit din discuțiile psihoterapeutului cu fetița?

1. Maria era o fetiță plină de viață și energică. Părinții ei, care erau introverți și aveau un temperament cu mult mai calm, interpretau comportamentul fetiței legat de nevoia ei de exprimare drept o manifestare a neascultării și capriciilor ei.
2. Părinții interpretau comportamentul natural al micuței de manifestare a unor emoții dificile precum furia sau ciuda drept proastă creștere. Îi cereau fetiței „să se stăpânească”.
3. Mama și tatăl considerau că micuța ar trebui să fie ascultătoare, adică să facă absolut tot ce-i cereau ei.
4. Din momentul în care s-a născut surioara ei, Maria a fost neîncetat comparată cu aceasta – comparație ce nu era în beneficiul micuței noastre.
5. Pentru că i s-a născut o surioară mai mică, fetița a trebuit să intre în rolul de soră mai mare. I se cerea să fie liniștită, temperată, ca să n-o trezească sau s-o sperie pe micuța surioară, ceea ce, pentru un copil cu temperamentul Mariei, s-a dovedit a fi un lucru deosebit de dificil. În plus, mama și tata au avut mai puțin timp de joacă cu ea.
6. Părinții emiteau deseori judecăți cu privire la fetiță, nu la comportamentul ei. Mariei i se atribuia eticheta de „copil-problemă/care nu e cuminte”. Și ea gândea la fel despre ea însăși și nu știa cum să schimbe această situație. Era foarte tristă, nefericită și frustrată.

Ce a trebuit schimbat?

- a. A trebuit ca părinții să învețe să accepte temperamentul fetiței ca pe o trăsătură naturală și să adapteze activitățile acesteia la felul ei de a fi.
- b. Părinții au învățat să se asculte unul pe altul și să accepte unele dintre refuzurile manifestate de fiica lor. Au încetat să-i ceară ascultare deplină.
- c. Mama și tata au recurs la psihoeducație pentru a o putea ajuta pe Maria să-și gestioneze emoțiile (printre care și izbucnirile de furie).
- d. Părinții au învățat să nu o mai eticheteze pe fetiță.
- e. Apropiatii Mariei au învățat să-i transmită fetiței mesaje pozitive și să acorde atenție și comportamentelor pozitive, nu numai celor negative.
- f. Mama și tata au încetat s-o mai compare pe fiica lor cu altcineva. Nu i-au mai cerut Mariei să fie sora mai mare, mai înțeleaptă și mai dispusă să cedeze.
- g. Părinții au manifestat o mai mare acceptare a fiicei lor.

Toate acestea i-au adus Mariei o îmbunătățire a sentimentului propriei valori și au ajutat-o să învețe alte modele de comportament în situații problematice și cum să-și gestioneze emoțiile.

85 Data: _____

1. Aplică autocolantele cu pisici în ordinea crescătoare a mărării felinelor (vezi pagina specială de la finalul caietului).

2. Desenează o jucărie pentru pisicuța Emei. Spune ce poate face aceasta cu ea.

Să discutăm

În ultima vreme, Oia a auzit mai mulți copii vorbind despre meseria de veterinar, aceluși medicul care are grijă de animalele bolnave. Și-ar dori foarte mult să cunoască o astfel de persoană. Ce știți despre meseria de veterinar?

Știu deja...

- ... să ordonez elementele de la cel mai mic la cel mai mare.
- ... să desenez obiectul indicat.
- ... să desenez un obiect.

Am reușit!